

รายงานสถานการณ์สินค้าข้าวในฟิลิปปินส์

๑. สถานการณ์การผลิตและการบริโภค

ฟิลิปปินส์เป็นตลาดผู้บริโภคขนาดใหญ่อันดับสองของอาเซียน ด้วยจำนวนประชากรประมาณ ๑๑๐ ล้านคน ในปัจจุบันและเป็นประเทศที่บริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก ชาวฟิลิปปินส์บริโภคข้าวจำนวนมากโดยมีอัตราการบริโภคประมาณ ๑๑๘.๘๑ กิโลกรัมต่อคนต่อปี หรือประมาณ ๓๒๕.๕ กรัมต่อคนต่อวัน เนื่องจากข้าวเป็นอาหารหลักที่ต้องรับประทานกับอาหารทุกประเภท ขนมหวานและขนมทานเล่นหลายชนิด ยังทำมาจากข้าวด้วย เช่นเดียวกับ อย่างไรก็ตาม ฟิลิปปินส์ไม่สามารถผลิตข้าวได้เพียงพอต่อความต้องการใช้ภายในประเทศ โดยจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศประมาณ ๒ - ๓ ล้านตันต่อปี

๑.๑ การผลิต

- ข้อมูลจาก USDA ระบุว่าในระหว่างปีการผลิต ๒๕๖๑/๖๒ - ๒๕๖๒/๖๓ ฟิลิปปินส์มีผลผลิตข้าวเฉลี่ยปีละ ๑๑.๘๓ ล้านตัน สำหรับปีการผลิต ๒๕๖๓/๖๔ คาดว่าฟิลิปปินส์จะมีผลผลิตข้าวประมาณ ๑๑.๗๐ ล้านตัน ลดลงจากปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ ที่มีปริมาณผลผลิตข้าว ๑๑.๙๓ ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ ๑.๙๒

- ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติฟิลิปปินส์ (PSA) คาดการณ์ว่าในช่วงไตรมาสที่ ๓ (เดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๓) ฟิลิปปินส์จะมีปริมาณผลผลิตข้าวเปลือก ๓.๕๕๑ ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๖.๔ จากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตข้าวเปลือก ๓.๐๕๑ ล้านตัน และคาดว่าผลผลิตข้าวต่อเฮกตาร์ (Yield per hectare) อยู่ที่ ๔.๑๓ ตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่ ๔.๑๑ ตันต่อเฮกตาร์

- ฟิลิปปินส์มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวคิดเป็นร้อยละ ๓๕ ของพื้นที่เพาะปลูกพืชเกษตรทั้งหมด ทั้งนี้ ในอนาคต คาดว่าการผลิตจะเติบโตอย่างจำกัด ด้วยพื้นที่การเกษตรมีที่ว่างไม่เพียงพอ เพราะประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา และประกอบไปด้วยภูเขาเล็กๆหลายเกาะ ไม่เหมาะต่อการขยายการผลิตข้าว นอกจากนี้ พื้นที่ชุ่มน้ำหรือพื้นที่เพาะปลูกพืชอื่นๆ มีจำกัด ในขณะที่พื้นที่อาศัยเขตเมืองขยายเข้าไปในพื้นที่เกษตรกรรมมากขึ้น

๑.๒ การบริโภค

ระหว่างปี ๒๕๖๑/๖๒ - ๒๕๖๒/๖๓ ฟิลิปปินส์บริโภคข้าวเฉลี่ย ๑๔.๒๐ ล้านตันข้าวสารต่อปี สำหรับปี ๒๕๖๓/๖๔ คาดว่าฟิลิปปินส์จะมีการบริโภคข้าวจำนวน ๑๔.๔๐ ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๒/๖๓ ที่มีการบริโภค ๑๔.๓๐ ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๖๙ ทั้งนี้ ฟิลิปปินส์มีการบริโภคข้าวประมาณ ๓๖,๐๐๐ ตันต่อวัน

สถานการณ์การผลิตและการบริโภคข้าวภายในประเทศ

ข้อมูล	ปี ๒๕๖๑/๖๒	ปี ๒๕๖๒/๖๓	ปี ๒๕๖๓/๖๔	Δ % ๖๓/๖๔
พื้นที่เพาะปลูก (ล้านเฮกตาร์)	๔.๗๔๑	๔.๖๓๗	๔.๕๕๐	-๑.๘๗
การผลิต (ล้านตัน)	๑๑.๗๓	๑๑.๙๓	๑๑.๗๐	-๑.๙๒
การบริโภคข้าว (ล้านตัน)	๑๔.๑๐	๑๔.๓๐	๑๔.๔๐	๐.๖๙
การนำเข้าข้าว (ล้านตัน)	๒.๙๐	๒.๕๐	๒.๖๐	๔.๐๐

ที่มา : USDA (ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓)

๑.๓ สต็อกข้าวภายในประเทศ

ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ ฟิลิปปินส์มีปริมาณสต็อกข้าวรวม ๒.๖๕ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากเดือนกันยายน ๒๕๖๓ ที่มีปริมาณสต็อก ๑.๘๒ ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๕.๒ และมีปริมาณสต็อกเพิ่มขึ้นจากเดือนตุลาคม ๒๕๖๒ ที่มีปริมาณ ๒.๒๘ ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๖.๑ โดยแบ่งเป็นสต็อกข้าวครัวเรือน ๑.๔๕ ล้านตัน สต็อกข้าวเชิงพาณิชย์ ๙.๕๘ แสนตัน และสต็อกข้าวของหน่วยงาน National Food Authority (NFA) ๒.๔๐ แสนตัน

SECTOR	Percent share to total stocks	Stocks, in '000 Metric Tons			Percentage Change	
		01 October 2019	01 September 2020	01 October 2020	01 Oct 2020/ 01 Oct 2019	01 Oct 2020/ 01 Sept 2020
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
TOTAL STOCKS	100.0	2,279.73	1,823.31	2,847.65	16.1	45.2
Household	54.8	1,052.48	848.36	1,450.02	37.8	70.9
Commercial	36.2	832.54	782.49	957.75	15.0	22.4
NFA	9.1	394.71	192.47	239.89	-39.2	24.6

ที่มา: Philippine Statistics Authority (ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓)

๒. การส่งออก

๒.๑ ผลผลิตข้าวของฟิลิปปินส์ส่วนใหญ่ใช้เพื่อการบริโภคภายในประเทศ แต่จะมีการส่งออกข้าวบางส่วน โดยส่วนใหญ่จะเป็นข้าวกลุ่มพรีเมียม โดยระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ ฟิลิปปินส์ส่งออกข้าวเฉลี่ยปีละ ๒๓๔,๕๗๓ ตัน โดยในปี ๒๕๖๒ ฟิลิปปินส์ส่งออกข้าวปริมาณ ๓๓๐,๑๓๕ ตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๑ ที่มีปริมาณ ๒๓๒,๒๘๕ ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๒.๑๒

๒.๒ สำหรับในปี ๒๕๖๓ (มกราคม- สิงหาคม) ฟิลิปปินส์ส่งออกข้าวปริมาณ ๒๕๓,๘๔๗ ตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๒ ที่มีปริมาณส่งออก ๑๘๒,๕๐๙ ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๙.๒๒ ตลาดส่งออกหลัก ได้แก่ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (ร้อยละ ๔๐.๒๑) ซาอุดีอาระเบีย (ร้อยละ ๑๖.๐๘) และกาตาร์ (ร้อยละ ๑๔.๐๕) ตามลำดับ

สถิติการส่งออกปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ (มกราคม - สิงหาคม)

ประเทศ	ปริมาณส่งออก (ตัน)					ส่วนแบ่งตลาด (ร้อยละ)			Δ%
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๓/๖๒	
	ม.ค. - ส.ค.					ม.ค. - ส.ค.			
โลก	๒๖๑,๒๙๙	๒๓๒,๒๘๕	๓๓๐,๑๓๕	๑๘๒,๕๐๙	๒๕๓,๘๔๗	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๒๙.๒๒
๑ UAE	๕๘,๗๕๐	๗๘,๖๖๗	๑๔๙,๖๓๐	๗๘,๓๔๐	๙๔,๘๓๐	๔๕.๓๒	๔๒.๙๒	๔๐.๒๑	๒๑.๐๕
๒ ซาอุดีอาระเบีย	๒๐,๗๐๒	๑๙,๗๑๕	๓๘,๐๓๗	๑๙,๓๗๑	๓๗,๙๒๘	๑๑.๕๒	๑๐.๖๑	๑๖.๐๘	๙๕.๘๐
๓ กาตาร์	๑๙,๔๗๔	-	๗๖,๔๔๕	๓๙,๑๖๑	๓๓,๑๔๔	๒๓.๑๖	๒๑.๔๖	๑๔.๐๕	-๑๕.๓๖
๔ สิงคโปร์	-	-	-	-	๑๙,๑๕๘	-	-	๘.๑๒	-
๕ แคนาดา	-	๕๗,๖๓๓	-	-	๑๘,๕๔๘	-	-	๗.๘๖	-

ที่มา : Global Trade Atlas (เข้าถึงข้อมูลวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓)

๓. การนำเข้า

๓.๑ ในระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวเฉลี่ยปีละ ๑.๗๕ ล้านตัน โดยในปี ๒๕๖๒ ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวปริมาณ ๒,๗๖๘,๑๙๗ ตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๑ ที่มีการนำเข้า ๑,๗๘๓,๗๘๓ ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๕.๑๙ สำหรับในปี ๒๕๖๓ (มกราคม - สิงหาคม) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวปริมาณ ๑,๕๙๔,๒๐๐ ตัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๒ ที่มีปริมาณนำเข้า ๒,๗๖๘,๑๙๗ ตัน หรือลดลงร้อยละ ๓๑.๔๕ โดยแหล่งนำเข้าข้าวสำคัญอันดับ ๑ คือเวียดนาม (ร้อยละ ๘๖.๘๑) รองลงมาได้แก่ เมียนมา (ร้อยละ ๖.๘๐) และไทย (ร้อยละ ๓.๐๐) ตามลำดับ

สถิติการนำเข้าปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ (เดือนมกราคม - สิงหาคม)

ประเทศ	ปริมาณนำเข้า (ตัน)					ส่วนแบ่งตลาด (ร้อยละ)			Δ%
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๓/๖๒	
	ม.ค. - ส.ค.					ม.ค. - ส.ค.			
โลก	๖๘๗,๓๕๑	๑,๗๘๓,๗๘๓	๒,๗๖๘,๑๙๗	๒,๓๒๕,๖๐๐	๑,๕๙๔,๒๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	-๓๑.๔๕
๑ เวียดนาม	๓๖๗,๗๕๔	๖๘๐,๐๕๔	๒,๐๒๔,๓๗๐	๑,๖๓๔,๔๑๓	๑,๓๘๓,๘๔๗	๗๓.๑๓	๗๐.๒๘	๘๖.๘๑	-๑๕.๓๓
๒ เมียนมา	๑๘	๖๒,๕๕๔	๒๑๘,๐๑๖	๑๙๗,๕๑๖	๑๐๘,๔๑๓	๗.๘๘	๘.๔๙	๖.๘๐	-๔๕.๑๑
๓ ไทย	๒๒๙,๕๘๘	๘๕๒,๖๐๒	๓๕๐,๓๔๙	๓๒๒,๑๙๗	๔๗,๘๗๙	๑๒.๖๖	๑๓.๘๕	๓.๐๐	-๘๕.๑๔
๔ จีน	๔,๕๒๐	๕๘,๓๑๑	๑๒,๗๒๒	๑๐,๖๙๑	๒๖,๑๗๖	๐.๔๖	๐.๔๖	๑.๖๔	๑๔๔.๘๔
๕ อินเดีย	๘,๖๗๐	๗๓,๘๗๐	๑๓,๕๘๓	๑๑,๗๑๑	๑๕,๙๙๔	๐.๔๙	๐.๕๐	๑.๐๐	๓๖.๕๗

ที่มา : Global Trade Atlas (เข้าถึงข้อมูลวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓)

ประเทศ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)					ส่วนแบ่งตลาด (ร้อยละ)			Δ%
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	
				ม.ก. - ส.ก.			ม.ก. - ส.ก.		
โลก	๒๖๔.๐๓	๖๙๖.๑๑	๙๕๑.๓๐	๗๙๗.๘๑	๕๙๒.๒๓	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	-๒๕.๗๗
๑ เวียดนาม	๑๒๘.๐๑	๒๖๕.๓๓	๖๖๗.๘๖	๕๔๑.๘๓	๔๙๖.๘๑	๔๐.๒๐	๖๗.๙๑	๘๓.๘๙	-๘.๓๑
๒ เมียนมา	๐.๐๖	๓.๓๑	๖๓.๗๐	๕๗.๖๓	๓๓.๔๕	๖.๗๐	๗.๒๒	๕.๖๕	-๔๑.๙๕
๓ อินเดีย	๑๙.๑๖	๔๒.๖๘	๑๙.๙๖	๑๕.๖๐	๒๐.๒๗	๒.๑๐	๑.๙๖	๓.๔๒	๒๙.๙๔
๔ ไทย	๗๙.๖๔	๓๓๔.๘๕	๑๓๒.๓๘	๑๒๒.๐๙	๑๙.๔๑	๑๓.๙๒	๑๕.๓๐	๓.๒๘	-๘๔.๑๐
๕ จีน	๑๒.๙๙	๒๙.๕๐	๑๓.๑๒	๖.๔๒	๑๗.๐๑	๑.๓๘	๐.๘๑	๒.๘๗	๑๖๔.๘๒

ที่มา : Global Trade Atlas (เข้าถึงข้อมูลวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓)

๓.๒ ฟิลิปปินส์ออกกฎหมายเปิดเสรีนำเข้าข้าว (Rice Tariffication Bill Rice หรือ หรือ Republic Act No.๑๑๒๐๓) มาบังคับใช้แทนนโยบายการจำกัดการนำเข้าข้าวเชิงปริมาณ (Quantitative Restrictions – QR) โดยคาดหวังว่าจะช่วยลดภาวะเงินเฟ้อ ทำให้สินค้ามีราคาต่ำลง โดยกฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒ สรุปรายละเอียดของกฎหมายดังกล่าว ดังนี้

(๑) ข้าวที่นำเข้าจากประเทศสมาชิกอาเซียนเสียภาษีนำเข้าในอัตราร้อยละ ๓๕ และนอกประเทศอาเซียนเสียภาษีร้อยละ ๔๐ ภายในปริมาณนำเข้า (Minimum Access Volume: MAV) ๓๕๐,๐๐๐ ตัน และร้อยละ ๑๘๐ สำหรับปริมาณนอก MAV

(๒) ผู้นำเข้าจะต้องขอใบอนุญาตนำเข้า รวมทั้งใบอนุญาตสุขอนามัยและใบอนุญาตสุขอนามัยพืชจากหน่วยงาน Bureau of Plant Industry (BPI) ภายใต้กระทรวงเกษตร (Department of Agriculture: DA) ก่อนการนำเข้า เพื่อป้องกันแมลงหรือศัตรูพืชเข้ามาในประเทศฟิลิปปินส์

(๓) จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมข้าว (RCEF) โดยจะนำรายได้จากการเก็บภาษีนำเข้าข้าวจำนวน ๑๐ พันล้านเปโซต่อปี มาจัดตั้งเป็นเวลา ๖ ปี ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนชาวนาฟิลิปปินส์ให้สามารถแข่งขันกับข้าวที่นำเข้ามาได้

ทั้งนี้ การออกกฎหมาย Rice Tariffication Bill ของฟิลิปปินส์ ทำให้ช่องทางการซื้อขายในแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) โดยหน่วยงาน National Food Authority (NFA) ถูกยกเลิกตามกฎหมายดังกล่าวไปด้วยและได้ยกเลิกอำนาจหน้าที่ของ NFA ในการออกใบอนุญาต การจดทะเบียนสำหรับผู้นำเข้า ผู้ค้า ผู้ดำเนินการคลังสินค้า ผู้ค้าส่งและผู้ค้าปลีกและอื่นๆ โดย NFA จะยังคงมีบทบาทสำคัญเฉพาะด้านการควบคุมและรักษาเสถียรภาพราคาในประเทศ รวมทั้งการรักษาปริมาณสต็อกข้าวภายในประเทศเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร

๓.๓ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ออกคำสั่ง Memorandum Order No. ๒๘ on Supplementary provision to DA Department Circular No.๔, series of ๒๐๑๖ เกี่ยวกับ Guidelines on the importation of plants, planting materials and plant products for commercial purposes กำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับมาตรการสุขอนามัยการนำเข้าข้าวที่เข้มงวดมากขึ้น ในขั้นตอนการออกใบ Sanitary and phytosanitary import clearance (SPSIC) เพื่อครอบคลุมการตรวจสอบสารโลหะหนักระดับสารตกค้างกำจัดศัตรูพืช สารปนเปื้อน/สิ่งสกปรกภายนอก รวมทั้ง microbiological parameters เพื่อควบคุมความปลอดภัยของอาหารในสินค้าข้าว ทั้งนี้ ได้กำหนดให้สินค้าข้าวจะต้องถูกจัดส่งจากประเทศต้นทางภายในวันที่กำหนดตามที่ได้รับอนุมัติและสินค้าต้องเดินทางมาถึงไม่ช้ากว่า ๖๐ วันจากวันที่ต้องจัดส่ง

๓.๔ รูปแบบการค้าข้าวในฟิลิปปินส์ มีรายละเอียดดังนี้

(๑) การค้าปลีกแบบสมัยใหม่ (Supermarket) ในปัจจุบัน มีรูปแบบการจัดจำหน่าย ข้าวใน ๒ ลักษณะ ดังนี้

(๑.๑) การตัดจำหน่ายเป็นกรัม/กิโลกรัม มีการจำหน่ายข้าวหลากหลายชนิด อาทิ Melagkit Premium, Jasmine, Milagrosa, Passion, Brown Healthy, California, Commodore, Platinum, Denurado และ GS Supreme

(๑.๒) ข้าวบรรจุถุง เป็นข้าวที่บรรจุถุงในหลากหลายขนาดขึ้นอยู่กับจำนวนกิโลกรัมที่บรรจุต่อถุง มีตั้งแต่บรรจุถุง ๒ กิโลกรัม ๕ กิโลกรัม ๑๐ กิโลกรัม ๒๐ กิโลกรัม และ ๒๕ กิโลกรัม ซึ่งข้าว Thai Jasmine

ที่ระบุว่า นำเข้าจากไทย เป็นข้าวที่มีราคาสูงที่สุดในขนาดบรรจุถุง ๕ กิโลกรัม นอกจากนี้ยังมีข้าวออร์แกนิก อยู่ด้วย เช่น Red rice , Brown rice และ Black rice มีหลากหลายขนาดบรรจุเช่นเดียวกัน

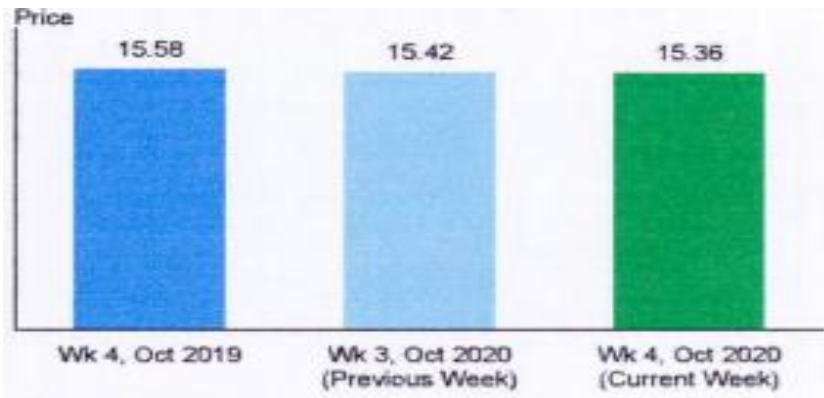
(๒) การค้าในตลาดแบบดั้งเดิม ส่วนใหญ่จะเป็นข้าวแบบตักจำหน่ายที่ มีข้าวหลากหลายประเภท อาทิ Sinandomeng, Well milled rice, Denorado, Ganador, Thai rice, Blue Bird, Sung Song, Thai Jasmine, Fancy rice, Malangkit เป็นต้น และยังมีข้าวออร์แกนิก อาทิ Red rice, Brown rice, Black rice, Perurutong และ Ifugao นอกจากนี้ ใน ตลาดนี้ยังพบร้านค้าที่ได้รับการรับรองจากองค์การอาหารแห่งประเทศไทยฟิลิปปินส์ (NFA) ให้จำหน่ายข้าว NFA ที่มีราคา ถูกกว่าราคาข้าวทั่วไป ซึ่งพบว่า Sinandomeng เป็นข้าวที่มีผู้บริโภคเลือก ซื้อมากที่สุด

๔. สถานการณ์ราคาข้าว (ข้อมูลจาก PSA ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓)

๔.๑ ราคาข้าวเปลือก

● ราคาข้าวเปลือกสัปดาห์ที่ ๔ ของเดือนตุลาคม ๒๕๖๓ เฉลี่ยอยู่ที่ ๑๕.๓๖ บาทต่อกิโลกรัม ลดลงจาก สัปดาห์ก่อนที่มีราคาอยู่ที่ ๑๕.๔๒ บาทต่อกิโลกรัม หรือลดลงร้อยละ ๐.๓๘ และลดลงจากช่วงเดียวกันของ ปีก่อนที่มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๑๕.๕๘ บาทต่อกิโลกรัม หรือลดลงร้อยละ ๑.๔๑

Weekly Farmgate Prices of Palay (Paddy)

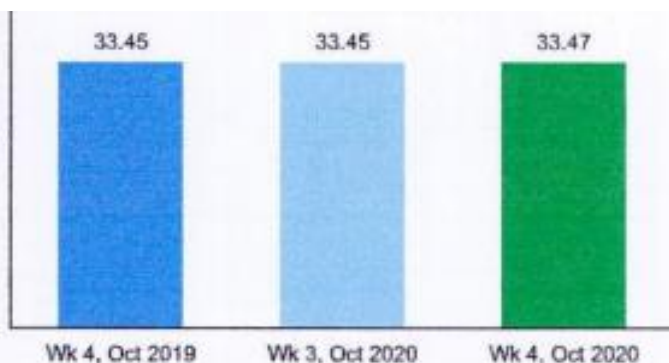

๔.๒ ราคาขายส่งและราคาขายปลีกข้าวสาร (Regular Milled Rice)

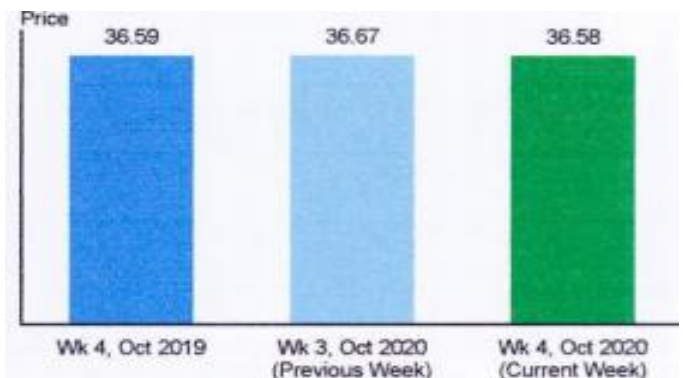
● ราคาขายส่งข้าวสารทั่วไปสัปดาห์ที่ ๔ ของเดือนตุลาคม ๒๕๖๓ เฉลี่ยอยู่ที่ ๓๓.๔๗ บาทต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ก่อนที่มีราคาอยู่ที่ ๓๔.๔๕ บาทต่อกิโลกรัม หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๐๕ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๓.๔๕ บาทต่อกิโลกรัม หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๐๕

● ราคาขายปลีกข้าวสารทั่วไปสัปดาห์ที่ ๔ ของเดือนตุลาคม ๒๕๖๓ เฉลี่ยอยู่ที่ ๓๖.๕๘ บาทต่อกิโลกรัม ลดลงจากสัปดาห์ก่อนที่มีราคาอยู่ที่ ๓๖.๖๗ บาทต่อกิโลกรัม หรือลดลงร้อยละ ๐.๒๔ และมีแนวโน้มลดลง จากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๖.๕๙ บาทต่อกิโลกรัม หรือลดลงร้อยละ ๐.๐๒

Weekly Wholesale Prices of Regular Milled Rice (per KG)

Weekly Retail Prices of Regular Milled Rice (per KG)

๕. การสำรวจราคาขายปลีกข้าวในซูเปอร์มาร์เก็ต/ห้างสรรพสินค้าในเมโทรมะนิลา

ชนิดข้าว	ขนาดบรรจุภัณฑ์	ราคา (เปโซ)	หมายเหตุ
Dinorado Rice	๒ กิโลกรัม	๑๓๔.๕๕ - ๑๓๗.๘๐	ข้าวท้องถิ่น
Dinorado Rice	๕ กิโลกรัม	๒๗๔.๐๐ - ๓๓๔.๓๐	ข้าวท้องถิ่น
Dinorado Rice	๑๐ กิโลกรัม	๕๗๓.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Dinorado Rice	๒๕ กิโลกรัม	๑,๕๒๔.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Sinandomeng Rice	๒ กิโลกรัม	๑๒๗.๘๐ - ๑๓๒.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Sinandomeng Rice	๕ กิโลกรัม	๒๗๔.๐๐ - ๒๙๕.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Sinandomeng Rice	๑๐ กิโลกรัม	๕๙๔.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Sinandomeng Rice	๒๕ กิโลกรัม	๑,๔๒๙.๕๐	ข้าวท้องถิ่น
๑๐๐% whole grain rice	๕ กิโลกรัม	๓๒๔.๐๐	N/A
๑๐๐% whole grain rice	๑๐ กิโลกรัม	๖๓๓.๐๐	N/A
Fragrant Jasmine rice	๕ กิโลกรัม	๓๑๙.๕๐	N/A
Fragrant Jasmine rice	๑๐ กิโลกรัม	๖๑๙.๕๐	N/A
Thai Jasmine Rice	๒ กิโลกรัม	๑๖๒.๕๐	สินค้านำเข้า
Thai Jasmine Rice	๕ กิโลกรัม	๔๐๕.๗๐	สินค้านำเข้า
Thai Jasmine Rice	๑๐ กิโลกรัม	๖๒๕.๐๐	สินค้านำเข้า
Thai Hom Mali Rice	๒ กิโลกรัม	๒๔๗.๕๐	สินค้านำเข้า
Thai Hom Mali Rice	๕ กิโลกรัม	๖๔๐.๐๐	สินค้านำเข้า
Thai Hom Mali Rice	๑๐ กิโลกรัม	๑,๒๒๐.๐๐	สินค้านำเข้า
Thai Hom Mali Rice	๒๕ กิโลกรัม	๒,๗๗๐.๐๐	สินค้านำเข้า
Basmati Rice	๑ กิโลกรัม	๒๖๘.๐๐	สินค้านำเข้า
Brown Rice	๒ กิโลกรัม	๑๕๑.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Organic Rice	๒ กิโลกรัม	๑๕๙.๕๐	ข้าวท้องถิ่น
Black Rice	๒ กิโลกรัม	๑๘๙.๐๐ - ๒๔๔.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Red Rice	๒ กิโลกรัม	๑๙๖.๐๐ - ๒๐๕.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Malagkit Glutinous Rice	๑ กิโลกรัม	๑๐๕.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Black Glutinous Rice	๑ กิโลกรัม	๑๕๐.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Japonica	๒ กิโลกรัม	๒๑๖.๗๐	ข้าวท้องถิ่น
Japonica	๕ กิโลกรัม	๔๔๓.๐๐ - ๔๙๕.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Special Rice Local	๑ กิโลกรัม	๔๕.๐๐ - ๖๑.๐๐	ตักจำหน่ายเป็นกิโลกรัม
Special Rice Imported	๑ กิโลกรัม	๑๑๒.๐๐	ตักจำหน่ายเป็นกิโลกรัม

ที่มา: การสำรวจห้างซูเปอร์มาร์เก็ตในเมืองมาทาดิ เมโทรมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๓

๖. โอกาส อุปสรรคและความท้าทาย

โอกาส	อุปสรรค/ความท้าทาย
คุณภาพและรสชาติของข้าวไทยเป็นที่ยอมรับในตลาดฟิลิปปินส์	ราคาข้าวไทยสูงกว่าข้าวจากประเทศอื่นๆ มาก เช่น เวียดนาม ปากีสถาน เมียนมา
ไทยมีการส่งออกข้าวมายังฟิลิปปินส์มาอย่างยาวนาน มีความเชี่ยวชาญในการส่งออก	การแข่งขันในตลาดข้าวมีความรุนแรงมากขึ้น หลังฟิลิปปินส์เปิดเสรีการนำเข้าข้าว
แนวโน้มร้านอาหารไทยในฟิลิปปินส์มีจำนวนเพิ่มขึ้น	ชาวฟิลิปปินส์หันมานิยมบริโภคข้าวขาวพื้นนุ่มเพิ่มมากขึ้น แต่ข้าวไทยส่วนใหญ่ยังคงเป็นข้าวขาวพื้นแข็ง
จำนวนประชากรชาวฟิลิปปินส์มีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและผู้บริโภคมีรายได้สูงขึ้น	การแอบอ้างใช้ชื่อข้าวไทยในการจำหน่ายข้าวจากแหล่งอื่น ๆ
การเปิดเสรีนำเข้าข้าว ทำให้เปิดโอกาสในการส่งออกข้าวของไทย	ชื่อข้าวหอมมะลิไทย (Thai Hom Mali Rice) ยังไม่เป็นที่รู้จักและคุ้นเคยของผู้บริโภค

๗. ประเด็นสำคัญ/สถานการณ์ COVID-๑๙

๗.๑ หลังจากฟิลิปปินส์เปิดเสรีนำเข้าเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ พบว่า ปริมาณนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้าวราคาถูก (ข้าวเวียดนาม) ทำให้ผู้ค้า (Traders) กตราคารับซื้อข้าวภายในประเทศ ส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกภายในประเทศลดลงอย่างต่อเนื่องและเกษตรกรชาวนาได้รับความเดือดร้อน โดยเรียกร้องให้รัฐบาลเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๗.๒ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ กระทรวงเกษตร (Department of Agriculture) ได้ประกาศเปิดการไต่สวนขั้นต้น (Preliminary Investigation) เพื่อใช้มาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น (Safeguard Measure) สำหรับสินค้าข้าว ภายใต้พิกัดศุลกากร ๑๐๐๖.๓๐.๓๐ ๑๐๐๖.๓๐.๔๐ ๑๐๐๖.๓๐.๕๑ และ ๑๐๐๖.๓๐.๕๙ โดยอ้างว่าอุตสาหกรรมข้าวภายในประเทศได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงจากปริมาณนำเข้าข้าวที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก แต่ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ กระทรวงเกษตรได้ประกาศยุติการไต่สวนดังกล่าว โดยรัฐบาลได้ให้เงินช่วยเหลือแก่ชาวนาเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนจากราคาข้าวเปลือกตกต่ำแทน

๗.๓ การบังคับใช้กฎระเบียบเกี่ยวกับมาตรการสุขอนามัยการนำเข้าข้าวที่เข้มงวดมากขึ้นตามข้อ ๓.๓ ทำให้เป็นอุปสรรคในการนำเข้าข้าว โดยรัฐบาลฟิลิปปินส์ได้กำหนดกฎระเบียบดังกล่าวเพื่อเป็นกลยุทธ์ในการชะลอการนำเข้าข้าวในช่วงฤดูการเก็บเกี่ยวและลดแรงกดดันจากกลุ่มเกษตรกรชาวนาท้องถิ่น ซึ่งก่อนหน้านี้ได้เรียกร้องให้รัฐบาลบังคับใช้มาตรการ Safeguard เพื่อแก้ไขปัญหาการไหลทะลักของปริมาณข้าวนำเข้าที่มีราคาถูกส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกตกต่ำ

๗.๔ สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-๑๙ ทำให้รัฐบาลฟิลิปปินส์ต้องใช้มาตรการปิดเมือง (Lockdown) และมาตรการกักกันชุมชนขั้นสูง (Enhanced Community Quarantine) พื้นที่เกาะลูซอน รวมถึงเมโทรมะนิลา เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดฯ ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ยืนยันว่าข้าวซึ่งเป็นอาหารหลักจะมีเพียงพอสำหรับการบริโภคของประชาชนในช่วงของการปิดเมืองจากปริมาณข้าวในสต็อกของ NFA และผลผลิตข้าวที่กำลังเก็บเกี่ยว รวมถึงปริมาณข้าวที่นำเข้าโดยเอกชนมาก่อนหน้านี้อย่างต่อเนื่อง

๗.๕ รัฐบาลฟิลิปปินส์วางแผนจะจัดซื้อข้าวปริมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ตันในรูปแบบรัฐบาลต่อรัฐบาล (G to G) จากประเทศผู้ผลิตข้าวสมาชิกอาเซียน เช่น ไทย เวียดนาม เมียนมา และนกออาเซียน เช่น อินเดีย และปากีสถาน เพื่อเพิ่มปริมาณข้าวในสต็อกในช่วงวิกฤติ COVID-๑๙ โดยมอบหมายให้หน่วยงาน Philippine International Trading Corporation (PITC) ภายใต้กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมฟิลิปปินส์เป็นผู้ดำเนินการ ต่อมาเมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ หน่วยงาน PITC ได้จัดประชุมการนำเข้าข้าวแบบ G to G ปริมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ตันดังกล่าวผ่านระบบ Teleconference (zoom) โดยมีประเทศเข้าร่วมเสนอขาย ๔ ประเทศ ได้แก่ เมียนมา เวียดนาม ไทย

และอินเดีย โดยกรมการค้าต่างประเทศในฐานะผู้แทนรัฐบาลไทยได้เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว และเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ หน่วยงาน PITC ได้แจ้งผลการประเมินการเสนอราคาขายต่อประเทศผู้เข้าร่วมการประชุม (Bid Ranking of Qualified Bids)

๗.๖ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๓ กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมฟิลิปปินส์ ออกมาระบุว่าหน่วยงาน PITC จะยุติการดำเนินการนำเข้าข้าวแบบ G to G เนื่องจากขณะนี้ไม่มีความจำเป็นต้องนำเข้าข้าว G to G ดังกล่าว หลังจากรัฐบาลเวียดนามได้ยกเลิกการห้ามส่งออกข้าวตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นมา ทำให้สามารถคาดการณ์สถานการณ์ปริมาณสต็อกข้าวในประเทศได้ นอกจากนี้ เห็นว่าการนำเข้าข้าวโดยภาคเอกชนตามปกติ จะทำให้รัฐบาลมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีนำเข้าเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเงินภาษีนำเข้าข้าวจะถูกจัดเก็บเข้ากองทุน RCEF เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมข้าวในประเทศ อย่างไรก็ตาม ตามรายงานข่าวก่อนหน้านี้ระบุว่าหน่วยงาน PITC ประสบปัญหาในการขอรับเงินงบประมาณในการจัดซื้อข้าวดังกล่าวจากกระทรวงงบประมาณและการจัดการ (Department of Budget and Management: DBM)

๘. สถานการณ์ความเคลื่อนไหวล่าสุดในตลาดข้าวฟิลิปปินส์ (เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓)

๘.๑ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ รมว.กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์เปิดเผยว่า กระทรวงฯ โดยหน่วยงาน Bureau of Plant Industry (BAI) จะไม่มีการอนุมัติใบอนุญาตสุขอนามัยในการนำเข้าข้าว (SPSIC) ให้กับผู้นำเข้าข้าวเพิ่มเติมในช่วงที่เหลือของปีนี้ เนื่องจากปริมาณข้าวนำเข้ามีเกินความต้องการ ทั้งนี้ จากข้อมูลของ BAI พบว่า ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๓ ได้ออกใบอนุญาต SPSIC ไปแล้วจำนวน ๒,๔๓๙ ฉบับ เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีจำนวน ๒,๓๒๔ ฉบับ และข้อมูลปริมาณข้าวในสต็อกภายในประเทศพบว่ามีเพียงพอสำหรับ ๘๘ วัน (จนถึงเดือนมกราคม ๒๕๖๔)

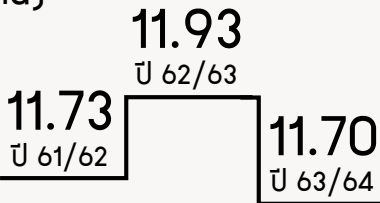
๘.๒ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรมข้าวฟิลิปปินส์ได้เรียกร้องให้กระทรวงเกษตรกลับมาพิจารณาอนุมัติออกใบอนุญาต SPSIC เพื่อไม่ให้เกิดการหยุดชะงักหลังจากฟิลิปปินส์ต้องประสบภัยพิบัติพายุไต้ฝุ่นหลายลูกในช่วงที่ผ่านมา โดยในช่วง ๒ เดือนที่ผ่านมากระทรวงเกษตรได้ขอความร่วมมือจากผู้นำเข้าหลีกเลี่ยงการนำเข้าข้าวในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกในประเทศ อย่างไรก็ตาม กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียระบุว่าตามกฎหมายเปิดเสรีนำเข้าข้าว หาก BAI ไม่สามารถออกใบอนุญาต SPSIC ได้ภายใน ๗ วัน โดยที่ไม่ได้แจ้งผู้นำเข้าถึงความผิดพลาด การละเลยหรือเอกสารที่ต้องการเพิ่มเติมจะถือว่าใบอนุญาต SPSIC ดังกล่าวได้รับการอนุมัติโดยอัตโนมัติ นอกจากนี้ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นว่าความล่าช้าในการออกใบอนุญาต SPSIC จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของประเทศ โดยคาดว่าราคาข้าวในตลาดโลกจะมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงใกล้สิ้นปี รวมทั้งท่าเรือจะมีความแออัดอย่างมาก เนื่องจากมีวันหยุดติดต่อกันตั้งแต่เดือนธันวาคมจนถึงเดือนกุมภาพันธ์ปีหน้า

๘.๓ กระทรวงการคลังฟิลิปปินส์ (DOF) ได้สั่งการให้กรมศุลกากรและกรมสรรพากรสอบสวนกรณีได้รับข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการนำเข้าใบอนุญาต SPSIC ที่ออกให้กับสหกรณ์ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์โดยกลุ่มผู้ค้าเพื่อหลีกเลี่ยงการชำระภาษีที่ถูกต้อง ทั้งนี้ ก่อนหน้านั้นกระทรวงเกษตรก็ได้มีคำสั่ง Administrative Order No.๓๔ เพื่อบังคับการออกใบอนุญาตนำเข้าข้าวสำหรับสหกรณ์และ Irrigator's Association (IAs) เนื่องจากสงสัยว่ามีการนำเข้าเพื่อเชิงพาณิชย์ อย่างไรก็ตาม DOF ตั้งข้อสังเกตว่าในการนำเข้าข้าวสหกรณ์จะไม่ได้รับการยกเว้นการเสียภาษีนำเข้าข้าว แต่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเงินได้

สถานการณ์ตลาดข้าวในฟิลิปปินส์ เดือนพฤศจิกายน 2563

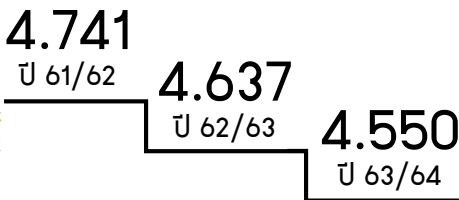

การผลิต (ล้านตัน)

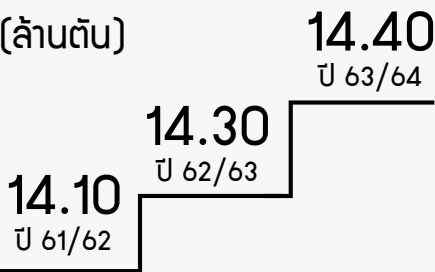
ที่มา: USDA

พื้นที่เพาะปลูก (ล้านเฮกตาร์)

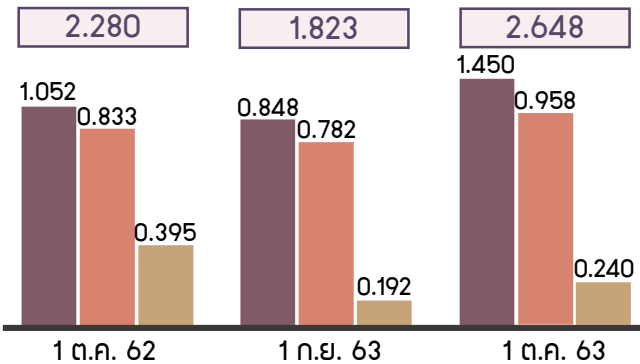
ที่มา: USDA

การบริโภค (ล้านตัน)

ที่มา: USDA

สต็อกข้าวในประเทศ (ล้านตัน)

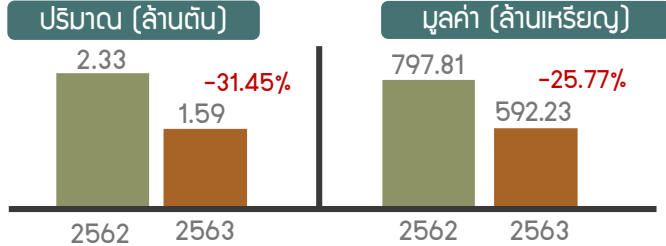
ที่มา: PSA

ราคาข้าวในประเทศ (สัปดาห์ที่ 4 ของเดือนตุลาคม 2563)

ข้าวเปลือก	ข้าวสาร
15.36 เปโซ/กก.	ส่ง 33.47 เปโซ/กก. ปลีก 36.58 เปโซ/กก.

ที่มา: PSA

การนำเข้าข้าว (ม.ค.-ส.ค. 63)

ที่มา: Global Trade

ประเทศที่ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวมากที่สุด 5 อันดับ (ม.ค.-ส.ค. 63)

- เวียดนาม** 1,383,847 ตัน / -15.33%
496.81 ล้านเหรียญสหรัฐฯ
- เมียนมา** 108,413 ตัน / -45.11%
33.45 ล้านเหรียญสหรัฐฯ
- ไทย** 47,875 ตัน / -85.14%
19.41 ล้านเหรียญสหรัฐฯ
- จีน** 26,176 ตัน / 144.84%
17.01 ล้านเหรียญสหรัฐฯ
- อินเดีย** 15,994 ตัน / 36.57%
20.27 ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ที่มา: Global Trade

Highlight ประจำเดือนพฤศจิกายน 2563

- กระทรวงเกษตรเปิดเผยว่า หน่วยงาน BAI จะไม่มีารอนุมัติใบอนุญาตสุขอมาขี้นำเข้าข้าว (SPSIC) ให้กับผู้นำเข้าข้าวเพิ่มเติมในช่วงที่เหลือของปี เนื่องจากปริมาณข้าวนำเข้าเกินความต้องการ ทั้งนี้ พบว่า ณ เดือนก.ย.63 ได้ออกใบอนุญาต SPSIC ไปแล้ว 2,439 ฉบับ เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีจำนวน 2,324 ฉบับ และปริมาณข้าวในสต็อกภายในประเทศพบว่ามีเพียงพอสำหรับ 88 วัน (จนถึงเดือน ม.ค. 64)
- กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรมข้าวฟิลิปปินส์ได้เรียกร้องให้กระทรวงเกษตรกลับมาพิจารณารออนุมัติใบอนุญาต SPSIC เพื่อไม่ให้เกิดการขาดแคลนข้าวและการหยุดชะงักหลังจากฟิลิปปินส์ประสบภัยพิบัติพายุไต้ฝุ่นหลายลูกในช่วงที่ผ่านมา โดยในช่วง 2 เดือนที่ผ่านมาระกระทรวงเกษตรได้ขอความร่วมมือจากผู้นำเข้าหลีกเลี่ยงการนำเข้าข้าวในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกในประเทศ อย่างไรก็ตาม กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามกฎหมายเปิดเสรีนำเข้าข้าว หาก BAI ไม่สามารถออกใบอนุญาต SPSIC ได้ภายใน 7 วันโดยที่ไม่ได้แจ้งเหตุผลให้ผู้นำเข้าทราบจะถือว่าใบอนุญาต SPSIC ดังกล่าวได้รับการอนุมัติโดยอัตโนมัติ นอกจากนี้ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นว่าความล่าช้าในการออกใบอนุญาต SPSIC จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของประเทศ โดยคาดว่าราคาข้าวในตลาดโลกจะมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นในช่วงใกล้สิ้นปี รวมทั้งท่าเรือจะมีความแออัดอย่างมากเนื่องจากมีวันหยุดติดต่อกันตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ส.ค. จนถึงเดือน ก.พ. ปีหน้า
- กระทรวงการคลังฟิลิปปินส์ได้สั่งการให้กรมศุลกากรและกรมสรรพากรสอบสวนกรณีได้รับข้อร้องเรียนมีการนำใบอนุญาต SPSIC ที่ออกให้กับสหกรณ์ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์โดยกลุ่มผู้ค้า เพื่อหลีกเลี่ยงการชำระภาษีที่ถูกต้อง ทั้งนี้ ก่อนหน้านั้นกระทรวงเกษตรได้มีคำสั่ง Administrative Order No.34 เพื่อระงับการออกใบอนุญาต SPSIC สำหรับสหกรณ์และ Irrigator's Association (IRAs) เนื่องจากสงสัยว่ามีการนำข้าวเพื่อขังพาณิชย์ อย่างไรก็ตาม DOF ตั้งข้อสังเกตว่าสหกรณ์ไม่ได้รับการยกเว้นการเสียภาษีนำเข้าข้าว แต่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเงินได้